

SOUHRN

Disertační práce se soustředí na vztah mezi tělesným složením a vybranými kategoriemi životního stylu u žáků základních škol a víceletých gymnázií v Ústeckém kraji. Ke zjišťování tohoto vztahu byla použita data od 424 chlapců a 382 dívek ve věku 11,0–12,9 let z Ústeckého kraje, zjištěná v dubnu a květnu 2009. K hodnocení tělesného složení bylo využito bioimpedanční analýzy pomocí přístroje Bodystat 1500 MDD. Aspekty související s životním stylem byly zjišťovány dotazníkovou metodou pomocí dotazníku 6. Celostátního antropologického výzkumu. Z výsledků tělesného složení, měřeného bioimpedanční metodou, vyplývá, že jedna čtvrtina 11-12letých dětí má nadváhu (14,9%) nebo jsou obézní (10,9%). Současně potvrzujeme významnou závislost mezi množstvím tělesného tuku a množstvím realizovaných pohybových aktivit u dětí (chlapci: $r = -0,343$, ES $r^2 = 11,7\%$; dívky $r = -0,329$, ES $r^2 = 10,8\%$). Dalším zjištěním je fakt, že chlapci nevěnují pohybové aktivitě více času v týdnu než dívky. Průměrná doba, kterou děti věnují pohybovým aktivitám, je u chlapců 7,9 hodin týdně a u dívek 7,46 hodin týdně. Při analýze vztahu dosaženého vzdělání rodičů a tělesným složením dítěte, jsme zjistili signifikantní vztah ($p = 0,024$, ES $\phi = 0,451$) mezi vzděláním matky a tělesným složením dítěte. Naopak nebyl zjištěn významný vztah mezi vzděláním rodičů a množstvím pohybové aktivity u dětí (matka $p = 0,951$; ES $\eta^2 = 0,0005$; otec $p = 0,658$; ES $\eta^2 = 0,0026$). Závěrem lze konstatovat, že nelze jednoznačně tvrdit, že ekologická zátěž z minulosti či životní prostředí v Ústeckém kraji má vliv na výskyt nadváhy a obezity a na životní styl 11-12letých dětí. Výskyt nadváhy a obezity i životní styl dětí je obdobný jako u populace stejného věku z ostatních oblastí ČR.

Klíčová slova: střední školní věk, školní mládež, tělesné složení, bioimpedanční analýza, životní styl, pohybová aktivita, Ústecký kraj.